

મોક્ષપ્રકાશ.

આ પુસ્તકની કીમત અતુલ્ય એટલે જ્ઞાન કેટલું છે તેનું માપ કહાડી શકાતું નથી કે તે પૈસા ખરચે મળે એમ નથી જો એમ હોય તો હજારો માણસ જાત્રા, પુન્ય, વૈત વગેરે કરે છે પણ જ્ઞાન થતું નથી માટે આ પુસ્તક વાંચનાના અભીલાસી પુરૂષે કર્તા (જ્ઞેષ્ઠતારામને) મળી રૂપરૂ લેવું અગર ડાકોરમાં પુનમ ઉપર ગોર અંબાલાલ અમિરામને ત્યાં ટું. નાટક કંપનીવાળામાં ભાગીદાર છે. ગોપાળપરામાં તેમને ઘેર જ્ઞેષ્ઠતારામને મળવું. આ પુસ્તક લેશે તેનું નામ હવેના પુસ્તકમાં દક્ષિણ થશે શાથી જ પ્રભુની ભક્તિનું પુસ્તક પ્રભુ મળવા સંબંધીનું લઈ જશે તો દરેક પુરૂષો ભિં તરીકે પ્રભુને અર્પણ કરશે. તો તે પૈસા એક દેવસ્થાન પ્રભુને માટે અંધાવી જીવનશાળા કરવાના કામમાં વરશે ને સંત-સાધુને નમાડવાના કામમાં વરશે, માટે આપ સાહેબની ઇચ્છા હોય તો આપ સાહેબને ઘટે તે ભિં પોતાના નામ પ્રમાણે સુકી લઈ જશે ને જેનું આવવાનું ગુજરાન પુરું થતું નથી તેવા મર્યાદા લઈ જશે તો પણ ના નથી. આપ સાહેબો મારો દોષ ના કહાડો માટે લખું છું કે જન્મ કોઈ માણસની ઉપજ રૂ. ૧૫૦૦)ની ખાર માસે છે તેના પ્રમાણમાં તેમની ભિં રૂ. ૭૫) આવે તેના બદલામાં રૂ. ૬૬૫

૩.૦—૧—૦ નેઠ આપે તો અમે તો ઝેટલી કિંમતથી લખીએ ને પછી કહેશો કે અપમાન કર્યું માટે આપનું માન દુનીઆમાં રહે તરી ઘટતી ભેડ આપજી. આપ સાહેબને આ હાકોરજીની સેવાનો લાભ જાય નહિ માટે મુચ્છ્યું છે. પછીથી કહેશો કે દેશી ભાઈ થઈ અમને લાભ ના આપ્યો. તે અમને દોષ દેશો માટેજ ખબર અ.પી છે પછીથી સાહેબાની મરજી. પરાણે પુન્ય રત્ન નથી. કુલ નહિ તો કુલની પાંખડી ભેડ કરશો એજ વિનંતી.

ગુરુ શિષ્ય સંવાદ.

શિષ્ય—ગુરુજી આ પુસ્તકનું નામ શાક્ષપ્રકાશ રાખ્યું છે એટલે શું? અને શાક્ષ કેટલા છે, ને પ્રભુ.. ભકિત શી રીતે કરવી, તે કૃપા કરી કહેા.

ગુરુ—શાક્ષ ચાર છે. માલોક્ય, સામીપ્ય, સાર્થ્ય, સાંયુજ્ય, પણ પ્રભુના ભક્ત તો જીવનમુક્ત છે માટે તેઓ શાક્ષ ધરછતાજ નથી. શાથી જે તેઓ ધર્મચરની સાથે એકતાર ધર્મચરસ્વરૂપમાં લીન છે. તેથી તેઓ જીવનમુક્ત સાયુજ્ય શાક્ષમાં છે પ્રેમલક્ષણા ભકિત શી રીતે કરવી ને પહેલાંના ભક્તોએ શી રીતે કરી હતી અને સંતની શેવા શી રીતે કરતા અને પરમધરની શેવા શી રીતે કરતા, તે વિષે પ્રથમ પદ એલું છે તે આ જગ્યાએ કેહીએ છીએ તે સાંભળવું.

- (રાહ) નાથ કેસો ગજેડો બંધ છુડાયો.
 પ્રભુજી તો પ્રેમથખી વશ થાયે, (૨)
 જેના ગુણરે શ્રદ્ધાદિક ગાયે. પ્રભુ. ૧
- જેની જેનું ધ્યાન ધરે છે, (૨)
 ધરી ધરી નીત્યે ધાયે. પ્રભુ. ૨
- સાંખી જેનું જ્ઞાન કયે છે, (૨)
 કૃપી કૃપી કૃષ્ણજી ગાયે. પ્રભુ. ૩
- નામદેવજી નેહ ધરીને, (૨)
 પ્રભુજીને પય પાયે. પ્રભુ. ૪
- સવરી બાહુની શેવા એવી, (૨)
 રામજીભાર ધરાયે. પ્રભુ. ૫
- કરમબાહુની ભક્તિ એવી, (૨)
 કેશવ ખીચડી ખાયે. પ્રભુ. ૬
- ભાજી માટે ભુદર ધસીયા (૨)
 વીરુરજી ઘેર જાયે. પ્રભુ. ૭
- વીરુરપત્ની પ્રેમજી પુરી (૨)
 પાતળીએ છાતરાં ખાયે. પ્રભુ. ૮
- મીરાંબાઈનાં વીજ આરોગ્યાં, (૨)
 એવા છો રઘુરાયે. પ્રભુ. ૯
- મુદામાનું સંકટ ભાગ્યું (૨)
 તાંડુલ ખાઈ ધરાયે. પ્રભુ. ૧૦

નરસીહ ભક્ત હરીનો એવો, (૨)

આનંધાર્ધ થઈ હરી જાયે. પ્રભુ. ૧૧

દુપદીને બીરજ આપી, (૨)

દ્વારકાંધી હરી ધાયે. પ્રભુ. ૧૨

બાગાણાનું ઘડપણ જાણી, (૨)

ફોડી ડાકોરમાં આયે. પ્રભુ. ૧૩

જીર્ણતારામ કહે જાણું એવું (૨)

કેશવ કરજો સહાયે. પ્રભુ. ૧૪

પ્રથમના ભક્તોનો જેવો પ્રેમ હતો તેવો હાલના-
નો નથી. શાથી કે ઉપરના પદમાં કહ્યા પ્રમાણે જેમ કર-
માણાઈની ખીચડી ખાંધી તેવી રીતે હાલના ભક્તનું
જમતા નથી તેપરથી તે સાદ માણુંમ પડે છે કે તેમનો
પ્રેમ તેવો નથી. શાથી જે પ્રસાદ વહેંચવાની રીત જન-
ણતા નથી તે ગેવા શું જાણે તેનું એક પદ રચ્યું છે તે
નીચે વાંચો.

“ પદ ૨ જી.”

મુગટને માહી કાના તારા મુગટને માહી. એ રાગ.

પ્રસાદ તો આપો ભગતજી પ્રસાદ તો આપો, ૧૩.

પ્રસાદ માટે બ્રહ્મા મારા, માગેછે આપો. ભગ. ૧

શીવ સ્વ-કાલીક એવા રસીયા, મંકટ તો કાપો. ભગ. ૨

શાને માટે સૌ લઈ જાઓ, સૌનાએ બાપો. ભગ. ૩

દામોદરને દેખાડીને ઘરમાં જઈ ધાપો. ભગ. ૪

ભગત કેરી નીસાસો લઈને, પુત્રને આપો. ભગ. ૫
 આવે દીવાળી સીરો ધરાવો, જાણીને દાપો. ભગ. ૬
 પુરીયો કરીને પારટો ઝાઝો, માંગે ના આપો. ભગ. ૭
 પોતે આપ પરને ના આપે, સમજે છે બાપો. ભગ. ૮
 પ્રસાદ પાછો લઈ જાયો તો સરખેથી આપો. ભગ. ૯
 જોઈતારામ કહે હોંસ ધરીને, સહને તો આપો. ભગ. ૧૦

જ્યોત્સના કે બાપના આગળ આવેલી વસ્તુમાં છો-
 કરાંનો સરખો ભાગ હોય છે ને રણછોડજીના નિમીત્તે
 સીરો કે મૂલ્ય તે ઘેર લઈ જવાથી એમને પહોંચતા
 નથી. મહોડું બાંધી ઘેર જાય. પરમશર હવે કેમ પમાય.
 વૃષ્ટી પહેલાં તો રસીક મારાગરી રાજાએ સંતના સોટા
 આધા ને વળી કહેલા કે હજુ મારો. ને હરીશ્ચંદ્ર રાજા
 વેચ્યા અને સકાળશાયે પુત્ર સંતને માટે માર્યો
 વગેરે અનેક સંકટ વેઠી ભક્તિ કરતા. હાલ તો લાખ રૂપી-
 આની આશાથી હોંસ ને સાધુ એકલે પરમશરનો બા-
 નાધારી તેની જાત જોવી ધરીત નથી. તે કહેશે કે મ-
 હારાજ ભૂખ્યો છું તો કહેશે કે જાઓ મહારાજ વાડીમાં
 આરીયો વેચવા કે મજૂરીએ જાઓ એમ કરી ધમકાવી
 તમા ગુણરૂપી કુલં ચડાવી કોર શબ્દે પુણ વદાય કરે.
 જેમ પહેલાના ભક્ત તો નવડાવી ચરણામૃત ખાનાધારી
 ભક્તનું લઈ જમાડી વળાવી શ્રદ્ધાનુસાર વીદાયગીરી
 જમાવી વીદાય કરતા. શાથી જે પરમશરનું બાનું સાચું

છે ને તમંગે સર્વમાં હરી જોયા હતા તો સ્થંભધારી પ્રજા
 પ્રગટ્યા હતા ને હાલ તો મારા કરતાં પ્રજાણા ભક્ત
 વધારે હોયીઆર છે તથા મારા જેવા દોષ નથી એવું
 દેહાભિમાન બારી ભક્તિ કરે છે. ને ભક્ત તો દાસપ-
 લાની છે ધારી જે સરકારી અમલદારની સેવા કેવી લોક
 ઉકાવે છે તથા કેવા દીનપત્રથી વરતે છે તેથી સોમણી
 દીનતાથી મહાય તેવા પ્રજાને બાનાધારી હોય તે
 અમલદારની સેવા ઉકાવી દાસ થઈને રહેવું. હાલ તો
 લખેસરી હોય તે વાવદાનું બગડેલું શાક એવું દોષ ના
 થે તે પોતે લાવે તો પછી સંતની શેવાની વાત શી કહેવી.
 પુત્રને સેનાનાં કલાં ને ઠાકોરજીને ચનોખડીયોના દાર
 પહેરાવે. પણ પહેલાંના ભક્ત એ તો જ્ઞાતિ રૂપિઆ
 ખરચી સેવા કરી છે. ને પ્રેમલક્ષણમાં રહેલું જ્ઞાન
 બુદ્ધી ભક્તિ કરી છે ને હાલ તો માળા કરતાં મંકોડી
 કરડે તો માળા વેગળી ફેંકી લુધડાં તપાસે તો પછી
 ફેંકું જ્ઞાન બુદ્ધિવાની વાત તો શી. પહેલાં તો નરસી
 મહેતા આદી પુરોહિત સંતની સેવામાં પોતાની કને જે
 હોય તે વાપરી સંતને જમાડીને ને કાલે શું આંશું તે
 શીકર રાખતા નહિ ને હાલના ભક્ત તો કરાણે રૂપિ-
 ધાની ગાદીયો બથાવીને ખેડેલા છે. જીવે કે રહ્યાનને
 રાખનો કર ભરવો પડે ને ભક્તોને મુરનો કર બન
 ફેવા પડે કર લે પણ કલ્યાણ કરે કે નહિ તેની તો વાત

જીંદી. વંર મરો કે કન્યા મરો પણ ગોરમું નતરભાણું
 મરો. દરેક માણસને ગુરુ હશે. પણ જ્ઞાન કેમ નથી.
 જીવો કે જીવું બોલવું, પાપ કરવું એ સિવાય ગુજરાન
 નમશે કે નહિ તે ફિકરથી કેટલા એમ આચરે છે પ-
 લા ધારો કે પહેલાં સત્યયુગમાં જીવું નહોતા બોલતા તેનો
 વહેવાર કેવો નભતો. ગુરુનો ધર્મ છે કે જીવું બોલવું
 છોડાવે. કરેલુંની ગાદી અથાવાનો ધર્મ નથી. જો ગુરુ છો-
 ડાવતા હોય તો બધાને ગુરુ છે તેથી બધી જીવ નાશી
 જશે, ને લોકો કેવા મુરખના સરદાર છે કે જે ગુરુની
 ગાદીએ વધારે રૂપિયા હોય તેને માઠા ગુરુ કહે છે કે
 મારા ગુરુની ગાદી તો ઓછી ઉપજની છે ને મારા
 ગુરુની ગાદી વધારે ઉપજની છે ને તે ગુરુ ધર્મદાર કરે
 છે કે નહિ તેમ તપાસ કરીએ તો ધર્મશાળા, સદાશ્રી
 વગેરે જે પુન્ય છે તે ગ્રહસ્થ બીજા વેળાવ કરે પણ
 ગુરુ થયા એટલે વાત શી કહેવી. કહો કે શીષ્ય પાપ કરે
 તેના દસમા ભાગ ગુરુને જાય તો હજારો ને લાખો
 જેને શીષ્ય છે ને જીવું બોલી પાપ તો ડગલે ડગલે કરે
 છે તે ગુરુની શી દશા થશે તે કહેતાં મનને બહુ ખેદ
 ઉત્પન્ન થાય છે તમ કહેશો કે તમારે શી પડી છે તે
 કહેજો છો તેની દશા તે ભોગવશે. ગાયનાં શીંગડાં ગાયને
 ભારે. પણ અમારો પ્રાણીનો ધર્મ છે કે કહેવું બધી
 ભરતવું એ આપ સાહેબની ખુશી ઉપર વાત છે. હવે

ધુન્ડીસીદાસ સેનની શેવાનો ૭૬ રાખી રહ્યા. જગેરે દીનતાથી
 સેવા કરી નાંચી નરસીંહ મહેતા ભક્તિ કરતા તો હાલ
 લના યુરને પુછાને કે મહારાજ કેટલું નાચો છો. કેની
 રીત પ્રેમનાં આંસુ પડે છે તેની વાત પુછી ભાભિયા
 થાને, વળતી યુર કરાને. એક પાનું શાક લેતાં તથા દુ-
 કાને ભાવ પુછો છો તો યુર કરતાં કેમ તપાસ ના
 કરવો. નરસીં મહેતા આદી મીરાંબાઈ વચ્ચેએ પ્રભુ
 પ્રગટ દેખાયા છે તો તમે યુરને કહેજો કે દેખાડે.
 એમને પુછતા હો તો હાલ પ્રમત્તજીના ભક્તિની રીત
 થી ઉત્તર આજનાર ભક્ત વિષે કહ્યું હવે તેના સમજના
 નથી તે રીતથી આજનાર ભક્તને સોધના છે તેમજ
 નામ, ઠામ ને ગામ સુધીં ખતારી કહીશું. પ્રથમ તો વણ-
 સોલ-ચંદાલી ગામ છે તેમાં વણસોલમાં બેચરભાઈ છે તે
 સંતની શેવા ઉઠાવે છે. પહેલાંના ભક્તની રીતથી ભક્તિ
 કરે છે. તથા પ્રેમી છે થાથી એમને પદ લખાવતાં પ્રેમનાં
 આંસુ આવેલાં મં નજરે જોયાં છે તથા મં એમને આપ
 દેઈય એવાં વચનરૂપી સોટા માર્યો હતા તે જામીને જ-
 વાળ આપ્યો કે આઠ દિવસ જામીને આપ દઈ જાને
 એમની બહાદુરીનું પદ રચેલું છે તે આ કે:—

પદ ૩.

નોકરી કાણુ સિંધવાઝીરે નોકરી. (૨) એ રાગ

ભક્ત એક બેચરભાઈ જોયારે, (૨)

(૯)

મનમાં સંશય ભમતા હુંતા જોયાથી આયાં. ૧

ભક્તિથી પુરા છે બાધરે, (૨)

સંતની સેવા સારી કરે મુરખણે ધાધ. ૨

રસીક મારાથી રાજની ચીતરે, (૨)

તેવી ચીતે ભક્તી કરે સંતોપર પ્રિત. ૩

સામગ્રી ખપરે જો તમરે, (૨)

ત્યાર પછી તો શ્રાપ દેજો વેલીશું. અન્ન. ૪

રૂક જોઈ ખુશી બહુ થાતોરે, (૨)

જોઈતારામ કહે એવા જોઈને હીડુંકું માતા. ૫

શિષ્ય. એમ કહેછે કે મહારાજ હું નાટક કંપનીમાં

હું માટે તે રાહ મુને પ્રસન્ન છે તો તેવું પદ મને કહો તો.

હું નાટકમાં ગાઈ એ પ્રકારે ભક્તીને ફેલાવું એજ વીનંતી છે.

પદ ૪.

એન ના પડે દર્શ પીયુ વીનારે, દીન રાત રડુ હું નાથ,

ના આલ્યા પ્રભાત, મળતા કાંત, રહે ના સુખની

સીમારે. (એ. રાગ ૩)

રામ ના ભજે મુરખ જનોરે, પ્રાણ આધાર, સુખ દેનાર,

શ્રીરતાર, નીરાકાર, રહે તે આનંદ વનોરે. રામ. ૧

ભજ પ્રિત કરી કહીએ જુનેરે, પ્રાણી આ વાર, વાર વાર,

છે બહુ સાર, એક તાર, પુછે શું મુનેરે. રામ. ૨

તજ કોધ પડપંચ પ્રાણીઆ. તું આજરે, ભજ ભજ,

આજ્યે દાવ, હેતે સાવ, અચિત આવ, સુધરે તારે

કાજરે. રામ. ૩

માટે તું લાભ પીચાર એવારે, થાએ કામ, ભજ રામ,
ન બેસે દામ, જોધિતારામ, થાયસંત સાધુ જેવારે. રામ ૦ ૪

શીશ્ય કે ગુરુ જોઈવના રાગનું પદ કહે.

અમારા રૂદેલ ગામમાં અમ્મ જોઈવ કરીએ છીએ તે
માટે આપને વીનંતી કરી કહીએ છીએ કે પદ કહેશે એ
વી શેવકને આશા છે પછી માજ.

ગુરુ—સાંભળજો.

પદ ૫.

નાનું તે સરખું ગોકળીયું મારે વાલ વૈકુંઠીયું કાપુંરે લાલ.
એ રાગ. ૧૧

રૂદેલ ગામ તો રૂડું દીસે, હરખ ધરીને જોયુંરે લાલ;
નરસિંહજીનાં દરશન કરતાં, સેજે પ્રાયશ્ચિત્ત જાયુંરે. રૂદેલ ૦ ૧
રીદાસજી પ્રથમ થયાતા, તેની તે ગાત્રી કહીએરે લાલ;
જયરામદાસજી શેવા કરેછે, દરશન કરવા જઈએરે લાલ. ૩ ૨
રણજોડજી તો અહીં આવ્યાછે, મુકામ સારો કાચોરે લાલ;
ત્રિભોવન છે નામજ જેનું, હરખ તે લા'વા લીધોરે લાલ. ૩ ૩
ભક્તજીનાં દરશન કરવા, પ્રિય કરીને જઈએરે લાલ;
જોધિતારામ કહે હું પણ આવ્યો, ઉમરેડગામમાં રહીએરે લાલ.

જીઆ કે કોઈ જગ્યા તીરથની કરે, પણ અં ધારયું
કે ભક્તના ચરણમાં અડસઠ તીરથ છે એવું સંત તથા
શાસ્ત્ર કહેછે માટે ભક્તનાં દરશન કરી ભક્તને ગામ ર
હેવું, સમાગમ કરવો અને તે પેહેલા કરતાં ઉત્તમ છે એમ
માની એવી રીતથી વરતતાં ઘણા સંત મળ્યા હતા તેવી.

(૧૧)

વધારે વાત આ પુસ્તક લાંબુ થાય માટે નથી. દરશાની.
હવેના પુસ્તકમાં ધંધર ધંધા હશે તો દરશાનીયું એટલામાં
શીશ્ય જાણી ઉઠ્યો કે મહારાજ રાંછુછાડછ જાગે તેવું પ્રભા
તીયું કહો શાથી ને આજ માડું થયુંછે.

ગુરુ કહેછે સાંભળ પ્રભાતીયું—

૫૬ ૬.

મુજ અમળામાં મીરાં માંડી, સાંભજો ધરણું સાચું રે. એ રાગ.

ઉઠાને અલગેલા હરજી, હરજી ધરીને કહીએરે;

મોહનજી શં માડા ઉઠો, જમ જસોદાને કહીએરે. ઉં ૧

ભાર ભયોહે હજી ના જાગે, શામળીયો ગીરધરારીરે;

માર મુગટને કાને કુંડળ, મારલીની બહીહારીરે. ઉં ૨

છળીલાની છળી જોવાને, શીવસનકાદીક આવેરે;

ખસ્ટાદીક એર ધંદાદીક, શેષ સરખા ગુણ ગાવેરે. ઉં ૩

તેત્રીસ દોઢી દેવતા આવ્યા, ઉભા છે મુખ જોવારે;

અનંત જન્મનાં દુકરીત મટે, દરશન કરી દુખ જોવારે. ઉં ૪

પાતળીયો તો પ્રિતે જાગે, જોઈતા લાડ લડાવેરે;

પ્રેરીજનોને વાલો લાગે, સાનીને ઝાજ્જે ભાવેરે. ઉં ૫

શીશ્ય મહારાજ કરતાં ગતવાનું હોય તેવું, કંઈ શાથી

ને વણસોલ, અલાલી, કાહોર એ અમારી તરફ તોરફ

રતાં ગાયછે.

ગુરુ કહેછે સાંભળ.

૫૬ ૭.

આત્રોને આપણુ એલીયેરે સખી માયાનો એલ;

માયાનો એકરે માયાનો એલ, આવોને આપણુ એલીએ

રે સખી માયાનો એલ.

દ્વૈત તે બાવનો દીપક બજેછે, ત્રિગુણું છે ઐર્વાઈ તેજ.
આવો ૧ (૨)

મન તેરૂંપી માંડવી સુખી, અસાની પાછળ વેલ. આ ૨
ધણા તે જીવો પાછળ રહેછે, જેવી તેરીતે ધાણીનો બેલ.
આવો ૩ (૨)

જોઈતારામ કહે જોજો બીચારી, સમજો તેને પડેછેસેહેલ;
આવો ૪ (૨)

શીશ્ય કહેછે કે રણુછોડજીની પુનમ ઉપર ભજન થાય
છે તેનું પદ કહેા.

ગુરૂ—સાંભળ.

-૫૬ ૮.

રાગ કારી.

સરસ્વતી વસો જીભેરે, વહેવાર વાતે લીડવું છે;
ખાંતીલે નાવું ખાજ્યુંરે, તાતગી હડીએ ચડવું છે.

ધન ડાઘેરરે જીવું બલીહારી, જેના રાજરે રણુછોડ ગીરધારી.

પુનમની શોભા શીરે વખાણું, મુખે કહી નવ જાય;
હંસીને સુસ્તક મુગટ કાને ડુંડળ, કેવો શોભે રધુરાય.

ભવથપી ભજરે અતી સુખકારી. ધન ૧

હરીજનો સરવે આવે, ધરિયા તે પુરી થાય;

વાલ હરીપર લારીરે, નચાવે પોતે પાય.

રણુછોડ રણુછોડ કહેછેરે, એ સુખ લાભકારી ધન ૨

ત્રેમી તે જનો સરવે આવે, મગસ ખેરશી ધરાય;

ભાવ કરીને પ્રસાદ વેચે, પછી લુટમલુટા થાય.

દરથન કરવા જાયેરે નરનારી. ધન ૩

પુનઃ જો કોઈ દરશન આવે, તેનું ભાગ્ય કલ્પે નવ જાય;
હરીજનને એતા વાલું લાગેછે, પેલા મુરખે ના મનાય.

જોષ્ઠનારામ કહેછેરે અતી ઉપકારી. ધન ૪

વીચારો જો એક દેવસ્થાનમાં ભગવાનની મુરતી છે,
ત્યાં દરશન કરવા ધણા લોક જાયછે, ને ત્યાં જાણું જવા
થી બંધ થાય ત્યારે દરશનનો નીયમ તુટે છે. માટે દરેકે
પોતાની જોડે મુરતી કે છબી રાખવી કે જોવી નીયમ તુટે
નહી અને પરમશ્વર મળવવા હોય તેણે તો જરૂર મુર્તિ
રાખવી ને તેમની સેવા પ્રેમથી ગદ ગદ કંઠે થઈને કર-
વી ત્યા પ્રેમથી નીલેજ થઈ નાચવું તથા ગિરિ સ્વરે ગાન
કરવું એમ કરવાથી પુણે ભક્તી થયે પ્રભુ મળશે. ને હાલનાં
લોકો જેમ મંદીરમાં દોડમ દોડા કરે ને ઘેર ઠાકર હોય
તેના ઉપર પ્રિતી રાખે નહિ. એ મુરખાઈ જેવું છે. પે-
હેનાં નામદેવનું દુધ પીયું. નરસૈમતાને હાર આપ્યો.
કૌભાષણની ખીચડી ખાવી તે પોતાના દારોરજીએ. માટે
દોડમદોડા કરવા કરતાં ઘરના દારોરજીનાં દર્શન કરવાં ઠીક
છે. વખતે ખીજા મંદીરમાં ન થાય તો શોક કરવો નહિ.
કેટલાંક માણસો એક મંદીરમાં દરશન થાય અગર ઘેર થાય
તોપણ બધાં ધારેલાં મંદીરમાં દર્શન થાય ત્યારે પ્રભુ મળ્યા
એમ જાણે છે ને એક પ્રભુથી સંતોષ વળતા નથી ને
ઝાઝાં દર્શન કરવાથી ઝાજી જગ્યાએ દર્શન કરવાથી કયા
ભક્તને મળ્યા તે ભક્તગાળામાંથી એકને તો બતાવો.

(૧૪)

માટે સમજી દોડમરોડા કરવી છાડી દેજી.

શીલ્ય—પરમાત્માના નામ સ્મરણનો મોટો મહીમા,
છે. તે વીર્યે મને બહુ પ્રીતી છે માટે તે સાખીના રા-
ગમાં કહો.

ગુરૂ—સાંભળજી.

રાગ.

આઠ પોરને ચોસઠ ઘડી, જોણે ન સમર્યા રામ;
તે નર સદા સુતરી અમડાવ્યું સારું ગામ. એ રાગ.

પદ ૯—સાખી.

લક્ષ દોડી ગઉ આપણે, સોને મઢેલી હોય;

અંથી અંધીકુ પુન્ય નામનું સંત બતાવે શાય.

રામ સંત બતાવે સોય. રામ. ૧

જગત જમાડે હેતથી, અન્નદાનતો દેત;

અંથી અંધીકુ નામનું, શંકર સરખા કેત—૨

શીવ સાગી જાણજી, જીવ દશા નવ હોય;

બાકી બહુ નર બકતી કરે, જવલા તે જોય—૩

તાર્યે કરે તોલોકનાં ને પુજે સઘળા દેવ;

પુરૂષોત્તમની પલકમાં, વજ્ર આતણી સેવ—૪

જોઈતા કે મેં જાણીયુ, ગુરૂજી રામ સ્વરૂપ;

એ વીના સઉ ધુળ છે શાને પડીએ કુપ—૫

શીલ્ય—મહારાજ થાળ ગાવાનું તથા પ્રભુ પોઠે
તે સમયનું પદ કહો.

ગુરુ—સાંભળજો. જેવું દેહને તેવું દેવને ધરાવ્યું છે
તેવું પદ ધરાવતી સમયે રચેલું છે તે એકે

પદ ૧૦—થાળ.

પ્રભુજી આપોરે બોલાવું હેતકરી
શામળીયા સન્મુખરે એસો ઝર કરી; ૧
દાળ ભાત પીરસ્યાં રે વાલા પ્રીતકરી.
સાક તો મુકયું રે ગીરધર રીતકરી, ૨
જળ જ્ઞેષ્ઠએતા રે લેજી વાલ ધરી;
પીથો આજુરે લાવીશ હેતકરી. ૩
કસર ન રાખોરે જમજી પેટભરી;
જે જ્ઞેષ્ઠએ તરે મુકયું થાળભરી. ૪
તમારી પસેરે પ્રભુ થાળભરી;
દસી તારીરે સેવા કરવા વરી. ૫
જમજી આજુરે પ્રસાદી રાખો જરી,
હેતે કહીએ રે વાતો કહીએ ખરી. ૬
માયા જુહીરે માહન કરો પરી,
જ્ઞેષ્ઠતો કેહેછેરે વાલા હેતકરી. ૭

પદ ૧૧—પીરાઠવાનું.

લાવે લાવે લટકંતી વ્રીજનાર કે એવા મીઠડારે લોભ
વાલા મારા સંસારમાં કંઈ સાર કે જોણે હરી ઘીઠ-
ડારે લોભ. એ રાગનું.

આવે આવે શામળીઆજી લાલ કે ભુખ્યા ભાવનારે લોલ
 રમે રમે ગોવાળીઆજી સાથ કે મારે માલ આવનારે લોલ;
 વાલા કુલડીયાંની સેજકે સુંદીર ખીજાવીછેરે લોલ ૧
 વાલા જુમનાં જળની ઝારીકે દાસી લાવી છેરે લોલ. ૨
 તમે પાવ ધરો મહારાજ કે વીઠલ વરણાગીયારે લોલ
 તમને ભલે નહિ ને જન કે તે નર અમાગીયારે લોલ. ૩
 કર્ણેડીને જોઈતો ગાય કે પ્રભુજી ભેડીએરે લોલ,
 વાંલા વાયદો કરીસુ વાયકે શાને દુખ વેઠીએરે લોલ.

આ લખવાનું કારણ ભક્તીની રીત જણાવવા પ્રભુ
 મજે તે રસતે અડાવવા માટે રચેલું છે. તથા ઉપજ્યા મેંત
 સાંધુની સેવા થયે. માટે આમાં ભુલ ચુકું હોય તો મને
 બાળક જાણીને હું સર્વે દેશીઓનો દાસ છું માટે તાસની
 ભુલ માફ કરશો. એવી આશા છે. સર્વે દેશી ભાઈઓ-
 ને, સોનીને, ધ્યાનીને અને તપેશ્વરીને સર્વેને હું સીતારામ
 કૃષ્ણ જાણીને વારંવાર નમસ્કાર કરું છું. બ્રહ્માણે નમસ્કાર
 છે, વૈષ્ણવને નેશ્વરીકમ છે. રામાનંદી ધર્મવાળાને ને
 સીતારામ છે. ને સ્વામીનારાયણના ધર્મવાળાને ને સ્વા-
 મીનારાયણ છે ને. સતગુરની ગાદીવાળાને સતગુર સાહેબ
 કહું છું. મારા ઉપર પ્રેમ રાખનારને જય. રઘુવીર કહીએ
 છીએ. એજ વીનંતી. પુસ્તક રચનાર.

